

LAUSUNTO

14.12.2016

Euroopan komission kuuleminen COM(2016) 127/F1

Palvelualojen ammattiliitto PAMin lausunto Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista

Eurooppa tarvitsee talouskasvun ja hyvinvoinnin turvaamiseksi vahvan sosiaalisten oikeuksien pilarin. Jatkuvasti muuttuvilla ja sirpaloituvilla työmarkkinoilla on tärkeää, että

- työehdoista sopiminen on reilua ja selkeää
- työmarkkinaosapuolten neuvottelu toimii ja
- ihmisillä on laaja ja jatkuva mahdollisuus kouluttautua.

Nämä tekijät ovat avaimia työllisyyden ja tuottavuuden sekä kansalaisten omanarvontunnon parantamiseen Euroopassa. Siksi haluamme nostaa ne pilarin keskiöön. Allekirjoitamme myös Suomen palkansaajakeskusjärjestöjen muistion [EU Social Pillar: Memorandum of Finnish Trade Unions](#) sekä Euroopan ammatillisen yhteisjärjestön EAY:n kannanoton [Social Rights First](#).

Yrittäjyyden ja työsuhteessa tehtävän työn raja on määriteltävä selkeästi.

Digitalisaatio lisää entisestään työnteon muotojen kirjoa. Jotta varmistetaan yrityksille mahdollisuus reiluun kilpailuun ja pysäytetään työtä tekevien jakautuminen heikommin ja vahvemmin suojattuihin, on selkeytettävä yrittäjän ja työsuhteisen välistä rajaa ja taattava kaikille samat oikeudet sairausajan palkkaan ja muuhun turvaan.

Myös yksinyrittäjien työsuojelusta on huolehdittava. Itsensä työllistäjille on kilpailu- ja muussa lainsäädännössä taattava oikeus järjestäytyä ammattiliittoon ja neuvotella työehdoistaan kollektiivisesti.

Nollatyösopimukset pitää kieltää, sillä ne rapauttavat työntekijän oikeusturvan ja mahdollisuuden arvioida tulojaan. Työsopimuksessa työnantajan on sitouduttava antamaan työtä.

Sosiaalidialogia on vahvistettava.

Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun edellytykset on turvattava ja neuvotteluasemaa on kunnioitettava. Komission on hoidettava sosiaalidialogin pohjalta tulleet esitykset tehokkaammin ja vietävä ne automaattisesti eteenpäin.

Esimerkiksi hiusalan työturvallisuutta koskevan puitesopimuksen jumiutuminen EU-koneistoon osoittaa, ettei sosiaalidialogia nyt kunnioiteta. Työnantajat ja työntekijät ovat yhdessä vaatineet kampaamotyöntekijöiden työsuojelusopimuksen saattamista laillisesti velvoittavaksi direktiiviksi jo vuodesta 2012 lähtien.

LAUSUNTO

14.12.2016

Työntekijöiden osallistumista työtään koskevaan päätöksentekoon työpaikoilla ja yritysten hallinnossa tulee vahvistaa. Eurooppalaisia yritysneuvostoja koskevaa EWC-direktiiviä pitää tiukentaa:

- EWC-lainsäädännön rikkomuksista seuraavia sanktioita on nostettava. Nykyisin moni yritys ohittaa EWC:n tietoisesti, koska siitä seuraava maksu on niille merkityksetön.
- Uutta EWC:tä koskeva neuvoteltava aika on lyhennettävä 3 vuodesta maksimissaan 1 vuoteen.
- Franchise-yritykset on määriteltävä kuuluvaksi emoyrityksen EWC:hen. Nykyisin eurooppalaiset työntekijät joutuvat epätasa-arvoiseen asemaan esim. tilanteessa, jossa belgialaisen hotelliketjun Suomessa franchise-sopimuksella toimivan hotellin työntekijät eivät pääse mukaan EWC:hen, vaikka heitä koskevat kaikki Belgiasta tulevat ketjumääräykset.

Oikeus elinikäiseen koulutukseen on turvattava.

Digitalisaatio ja muu teknologinen kehitys muuttaa työelämää ja kaikkien työtehtävien sisältöjä. Jotkut ammatit katoavat kokonaan. Arvioiden mukaan teknologian kehitys vähentää erityisesti perinteisiä ”naisten töitä” ja tilalle syntyy ”miesten töitä”.

Tasa-arvon, nuorten syrjäytymisen ehkäisemisen ja muutosturvan vaalimiseksi on välttämätöntä turvata oikeus koulutukseen ja toteuttaa Euroopan laajuinen nuorisotakuu.

Kaikille työkäisille – riippumatta siitä, ovatko he pysyvässä tai pätkätyösuhteessa, itsensä työllistäjiä tai työttömiä – on turvattava aito mahdollisuus osaamisensa kehittämiseen ja elinikäiseen oppimiseen ammatillisen koulutuksen, henkilöstökoulutuksen ja jatkokoulutuksen avulla. Kaikilla tulee olla mahdollisuus omaa työmarkkinakelpoisuutta vahvistavaan pidempikestoiseen koulutukseen työuran aikana.

Helsingissä 14.12.2016

PALVELUALOJEN AMMATTILIITTO PAM ry

Lisätietoja:

Josetta Nousjoki
kansainvälisen vaikuttamisen asiantuntija
020 774 2216
josetta.nousjoki@pam.fi